

MERITIUS®
ADVOCATEN - AVOCATS

Verdienstelijk in recht

© Copyright MERITIUS® Gent

In dit nummer

Inhoudingsplicht in bouwsector: kort en duidelijk !1

« Financiële staat » is geen « indiciaire staat »1

Gaat de slag tegen vruchtgebruikconstructies verder ?2

Help ! Ik heb Fortis-aandelen geërfd !2

Vrije beroepers strijden met succes voor aftrekbaarheid als beroepskost3

Ook zware verliezen voor belastingplichtigen te noteren ! 3

Eerlijk duurt het langst... 4

Geen Amerikaanse toestanden in onze rechtbanken 4

Inhoudingsplicht in bouwsector: kort en duidelijk !

Didier Baecke

Uit de dagelijkse praktijk blijkt dat er nog grote onduidelijkheid bestaat omtrent de nieuwe regels inzake de inhoudingsplicht in de bouwsector. Vandaar een korte stand van zaken.

Enkel een professionele bouwheer of aannemer die onroerende werken laat uitvoeren door een (onder)aannemer is onder bepaalde voorwaarden verplicht een gedeelte van het door hem verschuldigde bedrag in te houden. Sinds 1 januari 2008 speelt het geen rol meer of de (onder)aannemer al dan niet geregistreerd is. Er moet enkel nog worden nagegaan of de (onder)aannemer op het ogenblik van de betaling van (een gedeelte van) de werken, sociale schulden heeft. Dit kan gebeuren via een database die beschikbaar is op de website van de RSZ (www.socialsecurity.be). In bevestigend geval is de opdrachtgever verplicht 35% van het factuurbedrag (excl. BTW) in te houden en door te storten aan de RSZ.

De opdrachtgever die deze inhoudingsplicht niet naleeft, kan geconfronteerd worden met twee sancties. Indien de (onder)aannemer enkel op het moment van de *betaling* van de factuur door de opdrachtgever sociale schulden had, dan blijft de opdrachtgever gehouden tot maximaal 35% van het factuurbedrag. Indien er daarnaast evenwel ook reeds op het moment van het *afsluiten* van de aannemingsovereenkomst sociale schulden waren, dan is de opdrachtgever tevens hoofdelijk aansprakelijk voor een bedrag dat kan oplopen tot de totale prijs van de toevertrouwde werken.

Naar de toekomst toe zal de opdrachtgever eveneens rekening moeten houden met een bijkomende inhoudingsplicht van 15% in geval de (onder)aannemer fiscale schulden heeft. Op heden wordt er evenwel nog gewerkt aan de hiervoor noodzakelijke database.

Art. 30bis W.27.VI.1969 en 400-408 WIB/92

« Financiële staat » is geen « indiciaire staat »

Luc STOLLE

De fiscus doet een eenvoudige vergelijking tussen de kasontvangsten, vermeerderd met alle andere beschikbare liquiditeiten enerzijds, en de cash betaalde kosten anderzijds. Aldus heeft zij, aldus de fiscale rechter te Luik, een loutere 'financiële staat' opgesteld, maar geen beroep gedaan op het bewijsmiddel dat gekend is als de 'indiciaire staat'. Deze laatste berust op een wettelijk vermoeden dat vervat ligt in artikel 341 WIB/92. Dit artikel stelt dat de raming van de belastbare grondslag kan geschieden volgens tekenen en indicieën waaruit

een hogere graad van gegoedheid blijkt dan uit de aangegeven inkomsten. Een 'financiële staat' daarentegen is slechts een gewoon feitelijk vermoeden (art. 340 WIB/92) die het bewijs van een initieel 'gekend feit' veronderstelt. Indien een 'financiële staat' een deficit oplevert, is de fiscus aldus niet gerechtigd om op wettige wijze te vermoeden dat deze werd gefinancierd door belastbare inkomsten ontvangen tijdens het jaar waarvoor het deficit verschijnt.

Rb. Luik, 18 december 2007

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Ook de Brugse rechter was van oordeel dat de belastingplichtige geen oorzakelijk verband bewees tussen enerzijds de aankoop van het vruchtgebruik van het onroerend goed, en anderzijds het (voormeld) maatschappelijk doel en verwierp daarom de aankoop-prijs en -kosten als beroepskosten

Gaat de slag tegen vruchtgebruikconstructies verder ?

Luc STOLLE

De laatste jaren heeft de fiscus het onderspit moeten delven wanneer zij poogde om vruchtgebruikconstructies te herkwalficeren op basis van de anti-rechtsmisbruikbepaling.

Blijkbaar heeft de fiscus het daarom over een andere boeg gegooid en poogt zij de aankoop-prijs van het vruchtgebruik te verwerpen als beroepskost (art. 49 WIB/92).

In een recente case beriep de fiscus zich op het statutaire doel van de vennootschap. In casu luidde het doel: 'de aan- en verkoop, groot- en kleinhandel in kantoormachines en kantoomateriaal, waarbij de vennootschap alle roerende en onroerende verrichtingen mag uitvoeren die van aard zijn de verwezenlijking van het maatschappelijk doel te bevorderen'. Ook de Brugse rechter was van oordeel dat de belastingplichtige geen oorzakelijk verband bewees tussen enerzijds de aankoop van het vruchtgebruik van het onroerend goed, en anderzijds het (voormeld) maatschappelijk doel en verwierp daarom de aan-

koop-prijs en -kosten als beroepskosten.

Maar blijkbaar lag deze uitspraak vooral aan de zwakke argumentatie van de belastingplichtige zelf. Immers, een geneesherenvennootschap kreeg daags voordien een gunstig vonnis van diezelfde Brugse rechter. Deze oordeelde dat het vruchtgebruik van het appartement dat de vennootschap had verkregen haar in staat stelde om het gebruik ervan als voordeel van alle aard aan haar zaakvoerder toe te kennen. Het feit dat het appartement zelf niet werd gebruikt voor de eigenlijke activiteit van de vennootschap, doet daarbij niet ter zake. Het feit dat het appartement de vennootschap in staat stelde om haar zaakvoerder-vennoot te bezoldigen, volstaat om de aftrek te verantwoorden. Immers, zo redeneerde de rechtbank, bezoldigingen kunnen naast reële betalingen ook bestaan uit het verlenen van voordelen in natura. De uitgaven die daarmee verbonden zijn, zijn aftrekbare beroepskosten.

Rb. Brugge 18.VI.2008, Rb. Brugge 17.VI.2008

Help ! Ik heb Fortis-aandelen geërfd !

Luc STOLLE

Uw brave vader is in april 2008 overleden en u heeft 10.000 Fortis-aandelen van hem geërfd. U was in de zevende hemel want de aandelen waren toen bijna 18 euro waard. Vijf maanden later moet de nalatenschapaangifte binnen en moet u weldra de successierechten betalen. Maar welke waarde moet aangegeven worden ? 180.000 euro of 'nihil' ? Immers, hoe moet u de waarde kennen als dat andere vadertje, de Staat, deze zelf niet kent ?

Wel, artikel 21 III W.Succ. geeft een antwoord op deze prangende vraag om de belastbare basis te kennen. Dit artikel stelt dat voor openbare effecten, op last van de regering, maandelijks een prijscourant wordt gepubliceerd. Deze wordt opgemaakt volgens de koersen die werden toegepast tijdens de maand die zijn publicatie voorafgaat. De te bezigen prijscourant is deze welke werd bekendgemaakt binnen de maand die volgt op de maand van het overlijden, *in casu* in mei 2008. De prijscourant voor het Fortis-aandeel – zoals bekend gemaakt in mei 2008 – is 16,88

euro. U wordt lichtjes bleek !

Artikel 21 III W.Succ. voorziet evenwel een afwijking die beterschap brengt. De erfgenamen kunnen zich immers beroepen op één van de twee daaropvolgende prijscouranten. Zij moeten deze keuze in hun aangifte uitdrukkelijk aanduiden. Voor juni bedroeg de prijscourant voor het Fortis-aandeel 16,60 euro en voor juli 13,31 euro. Logischerwijze zal u dus kiezen voor de prijscourant van juli 2008, hetgeen betekent dat u desalniettemin successierechten betaalt op 133.100 euro. Van een financiële aderlating gesproken. Let wel op ! Wanneer u kiest voor één bepaalde prijscourant, dan is deze toepasselijk op al de nagelaten waarden. Rekenen en vergelijken is dus de boodschap... en hopelijk komt u niet tot de vaststelling dat het beter is de nalatenschap en de eens zo sterke waarden vooralsnog te verwerpen. Als alle aandeelhouders verwerpen, dan komt het hele zootje toe aan... vadertje Staat.

Vrije beroepers strijden met succes voor aftrekbaarheid van niet alledaagse uitgaven als beroepskost

Luc STOLLE

De laatste maanden vielen er heel wat uitspraken te noteren omtrent de aanvaarding van niet alledaagse uitgaven als beroepskosten (art. 49 WIB/92). Vele discussies voltrokken zich met vrije beroepers.

Een eerste case betrof een geneesheer die geld leende om een woning met praktijkruimte op te richten. Hij had in dat kader ook levensverzekeringen afgesloten. In tegenstelling tot de fiscus, meende de Antwerpse fiscale rechter dat uit de feiten en stukken bleek dat de ondertekening van de levensverzekeringen een voorwaarde was voor het afsluiten van de lening. In de mate dat deze lening diende voor de financiering van het beroepsmatig gedeelte van het gebouw, zijn aldus ook de levensverzekeringspremies aftrekbaar als beroepskosten. Immers, er is een onmiskenbaar verband tussen de premies en de uitoefening van de beroepswerkzaamheid.

Een tweede case betrof een kandidaat-notaris die een investeringskrediet had afgesloten met het oog op de overname van een notariaat. Als voorwaarde voor de toekenning van het krediet, had de uitlener de overdracht geëist van het voordeel van een tijdelijke overlijdensverzekering. Ook de Brusselse fiscale rechter was van mening dat de verzekering als waarborg diende

bij de toekenning van het investeringskrediet en dat het dus is verbonden met de beroepswerkzaamheid van de belastingplichtige.

Een derde case betrof een boekhouder die onderhandelde met een cliënt die de uitbreiding (zelfs het behoud) van zijn activiteit afhankelijk ziet van het snel verkrijgen van een krediet. Omdat de cliënt niet onmiddellijk een bankkrediet kon bekomen, verstrekte de boekhouder hem een lening. Het bestaan van deze lening werd met de hand ingeschreven in de boekhoudovereenkomst die partijen afsluiten. De klant gaat evenwel failliet en de schuldvordering wegens de verstrekte lening gaat verloren. De boekhouder wil dat verlies aftrekken als beroepskost. De fiscus is niet akkoord en finaal komt de zaak voor het Hof van Beroep te Gent. Het Hof is van mening dat de boekhouder terecht in de overtuiging was dat de uitvoering van de boekhoudovereenkomst (en het bekomen van beroepsinkomsten) slechts een kans maakte indien de klant op de kortst mogelijke termijn over geld kon beschikken. Aldus is ook in dit geval voldaan aan de voorwaarde van art. 49 WIB/92.

Rb. Antwerpen 05.XII.2007, Rb. Brussel 01.II.2008; Gent 01.IV.2008

De rechtbank oordeelde niet alleen dat de premie de beroepsbehoeften van de vennootschap op onredelijke wijze overtrekt, maar dan bovendien, met het betalen van de eenmalige premie(s) de vennootschap eerder de (financiële) toekomst van haar vennoten/zaakvoerders wou veiligstellen dan te waken over haar eigen voortbestaan.

Ook zware verliezen voor belastingplichtigen te noteren !

Luc STOLLE

Een vennootschap zag uit naar het incasseren van een omvangrijke verbrekingsvergoeding en wou zich daar fiscaal op voorbereiden. Zij sloot daarom een groepsverzekeringsovereenkomst af voor de vennoten/zaakvoerders met betaling van een zeer omvangrijke eenmalige premie.

De fiscus meent dat de premiebetaling geen beroepskost is... en krijgt gelijk van de rechtbank. Deze meent dat het bedrag van de betaalde premie in het kader van een groepsverzekeringsovereenkomst niet in verhouding stond tot de evolutie van de bezoldigingen van de vennoten/zaakvoerders; bovendien had de vennootschap voor het betalen van de premie (in afwachting van het incasseren van de verbrekingsvergoeding) een lening moeten aangaan.

De betaling van de premie leidde er uiteindelijk zelfs toe dat het eigen vermogen van de vennootschap in het betreffende jaar negatief werd.

De rechtbank oordeelde niet alleen dat de premie de beroepsbehoeften van de vennootschap op onredelijke wijze overtrekt, maar dan bovendien, met het betalen van de eenmalige premie(s) de vennootschap eerder de (financiële) toekomst van haar vennoten/zaakvoerders wou veiligstellen dan te waken over haar eigen voortbestaan. Bovendien heeft zij door betaling van de premie vooral een negatief resultaat willen creëren. Die bood haar de mogelijkheid de verbrekingsvergoeding die het jaar nadien zou worden uitbetaald 'belastingvrij' te innen.

Rb. Namen 16.IV.2008

MERITIUS
ADVOCATEN - AVOCATS

Eerlijk duurt het langst...

Didier BAECKE

Op basis van artikel 80 lid 3 van de Faillissementswet kan de Rechtbank van Koophandel elke natuurlijke persoon, die zich kosteloos borg heeft gesteld voor een gefailleerde, geheel of gedeeltelijk bevrijden van zijn verbintenis. Voorwaarde is dat de borgstelling niet in verhouding staat met de inkomsten en het patrimonium van de borg. Daarnaast mag de borg zijn onvermogen vanzelfsprekend niet frauduleus hebben georganiseerd.

Voor de beoordeling van het disproportioneel karakter van de borgstelling is vereist dat de borg aan de rechtbank een correct en volledig beeld verschaft van zijn inkomsten en patrimonium.

In casu bleek dat een echtpaar dat zich borg had

gesteld, verschillende onroerende goederen, voertuigen, huurgelden en rekeningen in hun verklaringen had verzwegen. Nochtans werden hen in de loop van de procedure op diverse ogenblikken de kans geboden om de verschafte gegevens aan te vullen. Zij bleven evenwel pertinent in gebreke een juiste opgave te doen. In deze omstandigheden was de rechtbank dan ook van mening dat er geen zekerheid bestond over de juistheid van het vermogen dat het echtpaar beweerde te bezitten. *A fortiori* kon de rechtbank geen uitspraak doen over het eventuele disproportionele karakter van hun verbintenissen, zodat de rechtbank weigerde om het echtpaar als kosteloze borg te bevrijden.

Rb Hasselt, 29.1.2008

Geen Amerikaanse toestanden in onze rechtbanken

Didier BAECKE

In België laten de rechtbanken zich niet tot Amerikaanse uitspraken verleiden, ook niet inzake aansprakelijkheid van geneeskundigen op wie veelal een inspanningsverbintenis en geen resultaatverbintenis rust.

Zo bevestigde de rechtbank te Brugge dat uit het loutere bestaan van operatieve schade de aansprakelijkheid van een chirurg niet kan worden afgeleid.

In dezelfde lijn stelde de rechtbank te Antwerpen dat een vergissing in een moeilijke diagnose niet als fout kan worden toegerekend wanneer blijkt dat de arts is overgegaan tot de nodige, grondige en met de symptomen overeenstemmende onderzoeken.

Rb. Brugge 18.III.2008, Rb. Antwerpen 09.IX.2007

Onze kantoren

MERITIUS® GENT

Martelaarslaan 402 - 9000 Gent
Tel. +32 (0)9 269 70 70 - Fax +32 (0)9 269 70 71
info.gent@meritius.be

MERITIUS® BRUXELLES

Georges Henrilaan 431 - 1200 Bruxelles
Tel. +32 (0)2 735 91 56 - Fax +32 (0)2 734 35 00
info.brussels@meritius.be

MERITIUS® MONS

Rue Ste Gertrude 1 - 7070 Le Roeulx
Tel. +32 (0)64 66 50 12 - Fax +32 (0)64 67 60 93
info.mons@meritius.be

MERITIUS® NAMUR

Avenue Cardinal Mercier 46 - 5000 Namur
Tel. +32 (0)81 74 42 04 - Fax +32 (0)81 74 42 07
info.namur@meritius.be

MERITIUS® ANTWERPEN

Jules Moretuslei 374-376 - 2610 Antwerpen
Tel. +32 (0)3 825 55 00 - Fax +32 (0)3 825 56 00
info.antwerpen@meritius.be